

2020Z25660

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Minister van Financiën over *belemmeringen voor verduurzaming van de financiële sector* (ingezonden 22 december 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «ForFarmers neemt risico's met kwetsbare natuur én de belangen van zijn investeerders» van Follow the Money van 4 december 2020,¹ waarin staat dat transparantie in de sojaketen ver te zoeken is, dat ForFarmers claim over ontbossingsvrije soja misleidend is, dat institutioneel belegger APG, die voornamelijk voor het duurzaamst beleggend pensioenfonds APB² belegt, desondanks 10% van de aandelen van ForFarmers bezit, en dat zelfregulering de Braziliaanse bossen en savannes niet gaat redden?

Vraag 2

Bent u bekend met het rapport «Beef, Banks, and the Brazilian Amazon»,³ waaruit blijkt dat banken, waaronder de ING, ondanks eerdere waarschuwingen en misstanden, vleesbedrijven die zorgen voor ontbossing en mensenrechtenschendingen blijven financieren, en dat deze banken zoals ING dit straffeloos kunnen blijven doen door het gebrek aan noodzakelijke wet- en regelgeving «in consumer countries and financial hubs like Europe and the US», waaronder Nederland?

Vraag 3

Kent u het bericht «Investor group makes net-zero carbon pledge to tackle climate crisis» uit The Guardian van 11 december 2020?⁴ waarin het feit naar voren wordt gebracht dat ondanks vrijwillige klimaatcommitments zoals de «net-zero carbon pledge» het uitsluiten van kool, olie en gas hier geen onderdeel van uitmaakt?

¹ <https://www.ftm.nl/artikelen/forfarmers-risico-belangen-investeerders?share=EUjh3rLR5dUWMatW41yiEpLaj%2BYV%2BohU%2Bu6ZeUyK1iDi5rJMIvicFLngJ%2BpOYg%3D%3D>

² <https://www.abp.nl/over-abp/actueel/nieuws/abp-opnieuw-duurzaamste-pensioenfonds-van-nederland.aspx>

³ Rapport «Beef, Banks, and the Brazilian Amazon», op <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/forests/beef-banks-and-brazilian-amazon/>

⁴ <https://www.theguardian.com/business/2020/dec/11/investor-group-makes-net-zero-carbon-pledge-to-tackle-climate-crisis>

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat klimaatbeleid meer dan alleen de productie van fossiele brandstoffen behelst, maar onder meer ook de ontbossing voor de sojateelt en de veeteelt, die hun weerslag hebben op de uitstoot van broeikasgassen en het klimaat?⁵ Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat het belang van de biodiversiteit nog steeds onvoldoende erkend wordt in de financiële sector, zoals DNB-onderzoeker en coauteur van het PBL-rapport «Biodiversiteit en de financiële sector: een kruisbestuiving?», Joris van Toor, in het artikel van Follow the Money stelt, terwijl we ook in een biodiversiteitscrisis verkeren zoals diverse recente onderzoeksrapporten⁶ laten zien? Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Beaamt u dat Nederlandse financiële instellingen voor honderden miljarden euro's aan financieringen hebben uitstaan waarop ze mogelijk risico's lopen als gevolg van biodiversiteitsverlies?⁷

Vraag 7

Beaamt u tevens dat het voor de Nederlandse financiële sector van belang is om de risico's van biodiversiteitsverlies in beeld te brengen, zowel vanuit economische als ecologische redenen?

Vraag 8

Erkent u dat ecocide, de grootschalige vernietiging van ecosystemen, mogelijk gemaakt wordt door de financiële sector, die ondanks afspraken en beloftes, leningen verstrekken voor zeer schadelijke projecten aan bedrijven die met dit geld activiteiten uitvoeren die ecocide tot gevolg hebben? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Bent u het ermee eens dat Nederland, dat in de wereld een omvangrijke en belangrijke financiële sector heeft,⁸ juist met zijn financiële sector een belangrijke bijdrage in de wereld kan leveren aan de verduurzaming van de economie wereldwijd? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 10

Onderschrijft u de logische gevolgtrekking dat als ForFarmers zelf geen gegevens heeft over de CO₂-impact van de eigen hoofdactiviteiten in de keten van veevoer en nog geen kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) heeft,⁹ ook zijn financiers onvoldoende inzicht hebben in de klimaateffecten en de duurzaamheidsrisico's? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 11

Heeft u zicht op de transparantie en de inzichtelijkheid van andere productieketens, hoe is het hiermee gesteld en kunt u garanderen dat alle productieketens transparant en inzichtelijk zijn voor financiers?

⁵ <https://www.ftm.nl/artikelen/forfarmers-motorblok-intensieve-veehouderij?share=tUQEIZ2Dgf36RMaFiFrajtwILTrndsJ%2B4d%2BeNHlz%2F8wRLb19yrprHoMANwYX0Q%3D%3D>

⁶ <https://www.eea.europa.eu/publications/state-of-nature-in-the-eu-2020>;
<https://www.wwf.nl/globalassets/pdf/lpr/wwf-living-planet-report-nederland-2020-natuur-en-landbouwverbonden.pdf?c=3.30.4&p%5b3.30.4%5d%5bemailMailingLinkID%5d=22870&p%5b3.30.4%5d%5bemailMailingRecordID%5d=190928&p%5b3.30.4%5d%5bemailMailingID%5d=6675&p%5b3.30.4%5d%5bemailMailingRecordCode%5d=931fmQ3eopSfK2du048E>;
<https://www.cbd.int/gbo5>; <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/09/01/zesde-voortgangsrapportage-natuur>

⁷ <https://www.dnb.nl/nieuws/nieuwsoverzicht-en-archieff/persberichten-2020/dnb389166.jsp>

⁸ https://www.clingendael.org/sites/default/files/pdfs/20111000_publicatie_bezinningophetbuitenland.pdf, blz. 106

⁹ <https://www.ftm.nl/artikelen/forfarmers-motorblok-intensieve-veehouderij?share=tUQEIZ2Dgf36RMaFiFrajtwILTrndsJ%2B4d%2BeNHlz%2F8wRLb19yrprHoMANwYX0Q%3D%3D>

Vraag 12

Erkent u de mogelijkheid dat financiële instellingen niet in staat zijn om te bepalen wat duurzame investeringen zijn als productieketens niet transparant en beheersbaar zijn, zoals het geval is bij ForFarmers, maar ook bij oliehandelaar Vitol zoals duidelijk wordt uit de vragen van het lid Van Raan (PvdD) aan de Minister van Financiën over oliehandelaren, corruptie en de financiële sector?¹⁰

Vraag 13

Erkent u dat financiële instellingen, gelet op het gebrek aan inzichtelijkheid en transparantie van sommige bedrijven, mogelijk onvoldoende «*in control*» zijn van hun klimaatimpact en hun impact op biodiversiteit en de duurzaamheidsrisico's van hun investeringen en beleggingen, iets waarvan u in uw reactie op de initiatiefnota «Verduurzaming van de financiële sector» stelt dat dit van belang is?¹¹

Vraag 14

Erkent u dat financiële instellingen door een gebrek aan inzichtelijkheid en transparantie potentieel meer risico lopen, bijvoorbeeld op stranded assets, dan zij denken? Zo nee, hoe is dit geborgd? En hoe garandeert u dat er geen doorwerking daarvan plaatsvindt met negatieve effecten voor bijvoorbeeld onze pensioenen?

Vraag 15

Op welke manier kan de kwaliteit van klimaatrapportages geborgd worden bij een gebrek aan transparantie en inzichtelijkheid? Kunt u bevestigen dat een gebrek aan transparantie bij bedrijven zoals ForFarmers en oliehandelaar Vitol, de kwaliteit van de klimaatrapportages van financiële instellingen kan beïnvloeden? Zo ja, op welke manieren kan een gebrek aan transparantie en inzichtelijkheid de kwaliteit van klimaatrapportages beïnvloeden volgens u? Zo nee, op welke manier is de kwaliteit bij onvolledige informatie geborgd?

Vraag 16

Erkent u dat het gebrek aan inzichtelijkheid en transparantie bij bedrijven en productieketens effectieve sturing op verduurzaming in de weg zit, en hoe verhoudt uw zienswijze hierop zich tot de in de initiatiefnota «Verduurzaming van de financiële sector» bepleite inzichtelijkheid en transparantie, die worden gezien als voorwaarde voor het effectief sturen op verduurzaming?

Vraag 17

Bent u het ermee eens dat naast vrijwillige commitments vanuit de financiële sector zelf en dwingender wet- en regelgeving, zoals verplichte due diligence-wetgeving, ook het strafbaar stellen van ecocide kan helpen om financiering van schadelijke en vervuilende activiteiten te stoppen?

Vraag 18

Bent u bereid om – nu steeds weer blijkt, zoals uit de hier genoemde voorbeelden, maar ook uit het gebrek aan de bereidheid om de investeringen en beleggingen in olie en gas uit te faseren, dat zelfregulering niet voldoende is voor de financiële sector om verder te verduurzamen – onderzoek te doen naar manieren waarop wet- en regelgeving ondersteuning kunnen bieden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 19

Kunt u deze vragen ook beantwoorden in het licht van de onlangs aangenomen motie-Sjoerdsma/Van Ojik¹² en de tweede doelstelling die genoemd wordt in de initiatiefnota «Verduurzaming van de financiële sector» dat naast het aanjagen van groen veel aandacht uit moet gaan naar het reduceren van

¹⁰ Schriftelijke vragen van het lid Van Raan (PvdD) over oliehandelaren, corruptie en de financiële sector (2020Z25283), ingezonden op 17 december 2020.

¹¹ Reactie op Initiatiefnota van de leden Snels, Sneller, Bruins en Slootweg: «van oliedom naar gezond verstand: verduurzaming van de financiële sector»; Kamerstuk 35 446, nummer 3.

¹² Motie van de leden Sjoerdsma en Van Ojik over instrumenten van het buitenlandbeleid en de diplomatie in lijn brengen met de doelstellingen uit het Klimaatakkoord van Parijs; Kamerstuk (35 570 V, nr. 40).

vervuilende activa, die veruit het grootste in omvang zijn en de meeste relatieve impact genereren als zij verduurzamen?

Vraag 20

Op welke manieren spoort u financiële instellingen aan om gerichte actie te ondernemen tegen specifieke misstanden zoals m.b.t. mensenrechten en milieu, en bent u bereid om dit proactiever te gaan doen?

Vraag 21

Op welke manier vindt u dat Nederland moet optreden tegen het grootschalig beschadigen en vernietigen van de leefomgeving (ecocide)? Vindt u dat er genoeg gedaan wordt?